

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/126/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200993
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421200993.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu : Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin proti žalovanému : Q. H., F.. XX.XX.XXXX, D. XXX/XX, XXX XX R. A., o zaplatenie 10.404,36 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 7 131,71 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7 131,71 eur od 21. 11. 2021 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 80 eur, pričom prvá splátka sa stane splatnou 18. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 18. dňa toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 19,02 %, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 26.05.2021 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 10.404,36 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 08.11.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 23.05.2018 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 10.000,-eur. Pôžičku mal žalovaný podľa tvrdenia v žalobe splácať v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 173,13 eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 16.620,48 eur. Tvrdil, že do dňa podania žaloby žalovaný na vrátenie pôžičky zaplatil len sumu 139,75 eur a keďže porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku jednotlivými splátkami riadne a včas, dňa 26.08.2018 ho žalobca vyzval listom - predžalobnou upomienkou k úhrade dlžných splátok a upozornil ho, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Keďže k úhrade dlžných splátok podľa tvrdenia v žalobe nedošlo, dňa 19.10.2018 žalobca úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 02.11.2018- oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, pričom žalovaný dlžné splátky neuhradil a jeho dlh ku dňu podania žaloby predstavuje 10.404,36 eur. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe, k zosplateniu došlo v súlade s článkom 12.2 zmluvných podmienok, po márnom uplynutí dostatočne dlhej lehoty na plnenie a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu o pôžičke a Zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky).

3. Výzvou zo dňa 30.06.2021 súd žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu postupom podľa § 138 CSP vyzval na čiastočné späťvzatie žaloby čo do úrokov a poplatkov nakoľko zo skutočností tvrdených v žalobe a z priloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že výška RPMN je v zmluve uvedená nesprávne, preto úver je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň žalobcu vyzval na doplnenie rozhodujúcich skutočností a skutkových tvrdení tak, že uvedie, či a ako bola pred uzavretím zmluvy skúmaná bonita žalovaného, jeho schopnosť splácať úver, na základe akých dokladov bola skúmaná, ak bola skúmaná a zároveň aby predložil všetky doklady a výstupy z registrov, ktorými sa overovala bonita žalovaného.

4. Právny zástupca žalobcu k výzve súdu sa vyjadril tak, že je toho názoru, že celková suma pôžičky je v zmluve uvedená správne, výpočet hodnoty RPMN sa vzťahuje na poskytnutý úver a celková suma pôžičky je tak vyjadrená s poukazom na základné a obligatórne parametre zmluvy. Tvrdil, že všetky obligatórne náležitosti zmluvy sú premietnuté do vzorca, ktorý je súčasťou čl.3 Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, s ktorými bol žalovaný riadne oboznámený. Vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného uviedol, že žalovaný v žiadosti o úver uviedol rodinný stav- slobodný, počet nezaopatrených detí 0, priemerný mesačný príjem vo výške 570,-eur, pričom tento bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žalovaný v žiadosti uviedol mesačné finančné výdavky na splátky existujúcich úverov vo výške 0,-eur, avšak jeho skutočné mesačné výdavky boli podľa žalobcu vo výške 116,56 eur. Pôžičkou mala byť podľa tvrdenia žalobcu konsolidovaná staršia pôžička žalovaného č.XXXXXXX s mesačnou splátkou vo výške 86,56 eur, preto táto splátka bola odpočítaná z jeho mesačných výdavkov a pri prepočte platobnej kapacity bolo počítané s výdavkami vo výške 30,-eur. Disponibilný príjem žalovaného v čase posudzovania žiadosti pri jeho priemernom príjme 570,-eur, nákladoch 30,-eur, životnom minime 199,48 eur a zákonnej rezerve 55,58 eur bol vo výške 284,94 eur, mesačná splátka úveru bola 167,92 eur, preto je toho názoru, že bonita žalovaného bola riadne posúdená. Žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

5. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s jej doplnením, prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej do vlastných rúk doručená bola dňa 30.08.2021 písomne nevyjadril.

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 24.11.2021. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčast' na pojednávaní, o jeho odročenie nežiadal. V súlade s ust. § 180 CSP súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

7. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že má dve malé deti, platí alimenty, jeho príjem je nízky, nie je schopný splácať viac ako 30,-eur mesačne, preto prosí o povolenie splátok.

8. Pri svojom výsluchu na pojednávaní žalovaný uviedol, že potvrdzuje uzavretie zmluvy so žalobcom. Bolo to tak, že najskôr si zobral jeden úver na 5.000,-eur a potom chcel ešte jeden úver na 5.000,-eur, tak požiadal aby mu odpočítali tých 5.000,-eur, čiže výška úveru z tejto zmluvy bola 10.000,-eur, ale 5.000,-eur sa použilo na splatenie toho skoršieho úveru. Reálne mu teda bola vyplatená suma dvakrát po 5.000,-eur. Uviedol, že pri uzavretí zmluvy pýtali si od neho občiansky preukaz. Potvrdil, že zaplatil iba jednu splátku v máji 2018 vo výške 139,75 eur, potom stratil prácu a nemal z čoho splácať. K svojim pomerom uviedol, že žije s družkou a synom, spolu má dve maloleté deti, na dcéru platí súdom určené výživné 60,-eur. Je zamestnaný, zarába cca 500-600 eur mesačne podľa toho koľko dní v mesiaci pracuje. Družka poberá len rodičovský príspevok. Bývajú v podnájme za ktorý platia 300,-eur, na život im ostáva mesačne cca 200-250,-eur, on má ešte dlh voči spoločnosti Orange cca 100,-eur. Žalovaný uviedol, že momentálne nie je schopný splácať žalobcovia viac ako 30,-eur mesačne, ak by sa lepšie zamestnal, splácal by vyššiu splátku, momentálne to nie je možné aj kvôli pandémie, keďže v robote sú často ľudia nakazení a vtedy sa nerobí.

9. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, keďže ho považoval za nevyhnutný pre rozhodnutie tohto spotrebiteľského sporu (§ 295 CSP), oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovaným namietané, ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné, oboznámením odpovede na lustráciu žalovaného v REGOB SR (§ 295 CSP) a zistil tento skutkový stav:

10. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere predloženej žalobcom (čl.17 až 19 spisu) súd zistil, že žalobca a žalovaný uzavreli písomnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovanému. V zmluve je ako druh úveru uvedené : bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 10.000,- eur. Žalovaný mal tento úver podľa zmluvy spláť 96 mesačnými splátkami vo výške 167,92 eur (bez poistenia), resp. 173,13 eur (s poistením) splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci s prvou splátkou splatnou dňa 20.06.2018, pričom v zmluve je uvedené, že celková suma je 16.120,32 eur, celkové náklady spotrebiteľa že sú 6.120,32 eur. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve bola 13,90 % s tým, že ide o sadzbu fixnú, ako RPMN je tam uvedené 13,90 %. Ako spôsob úhrady splátok je v zmluve uvedený bezhotovostný prevod. Na spodnej časti formulára zmluvy je uvedené, že zmluva bola podpísaná dňa 23.05.2018.

11. Vo formulári zmluvy je v úvodnej časti obsahujúcej údaje o klientovi uvedené, že ten predkladal pri jej uzavretí ako doklady občiansky preukaz. Je tam uvedené, že je slobodný, nemá nezaopatrené dieťa ani vyživovanú osobu, výška vyživovacej povinnosti je 0,-eur a že je zamestnaný. V časti obsahujúcej údaje o zamestnávateľovi je uvedené, že je zamestnaný u zamestnávateľa Q. J. J..S..Z.. s priemerným čistým mesačným príjmom 570,-eur, s tým, že jeho čistý mesačný príjem za posledný mesiac bol 470,-eur, za predposledný mesiac bol 740,-eur a za predpredposledný mesiac že bol 500,-eur. Potom sú tam políčka pre vyplnenie údajov o výške mesačných finančných výdavkov (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov) kde je uvedené, že tie sú 0,-eur. Priestor, či kolónka pre uvedenie iných mesačných výdavkov žalovaného (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón) tam uvedená nie je a tieto údaje tam nie sú.

12. Priamo z obsahu zmluvy nevyplýva, žeby od žalovaného bolo vyžadované dokladovanie jeho pomerov nejakými dokumentmi a dôkazmi, zmluva na žiadne takéto dokumenty neodkazuje ani ich nespomína. V zmluve sa uvádza len to (časť Vyhlásenie klienta) - že uzatvorením tejto zmluvy klient prehlasuje, že všetky vyššie uvedené údaje týkajúce sa klienta sú úplné a pravdivé a v prípade akýchkoľvek zmien ich okamžite nahlási banke. Berie na vedomie, že banka je oprávnená si overiť tieto údaje za účelom posúdenia schopnosti splácať úver a zistenia ďalších informácií, ktoré bude považovať v súvislosti so schválením tejto zmluvy za nevyhnutné. Aj žalovaný pri svojom výsluchu uviedol, že pýtali od neho pri uzavretí zmluvy len občiansky preukaz.

13. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo XXXXXXXX predloženého žalobcom súd zistil, že sú tam zaznamenané dátumy a výška úhrad splátok úveru žalovaným z ktorých vyplýva, že žalovaný uhradil na úver len jednu splátku a to dňa 24.05.2018 sumu 139,75 eur. V prehľade je zaznamenané zosplatenie úveru dňa 19.10.2018. Z uvedeného prehľadu tiež vyplýva, že žalovanému boli vyúčtované k zaplateniu tiež „pokuty“ vo výške spolu 1.198,80 eur, ktoré žalobca v žalobe si neuplatnil.

14. Listom označeným ako „predžalobná upomienka“ zo dňa 26.08.2018, ktorý podľa doručky na čl.12 spisu žalovanému doručený bol dňa 03.09.2018 žalobca žalovanému oznámil, že na zmluve zo dňa 23.05.2018 eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 379,64 eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s tým, že ak do 05.10.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci jún 2018, bude oprávnený úver zosplatiť. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (rub čl.13 spisu) zo dňa 02.11.2018 žalobca žalovanému oznamoval, že jeho dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz s tým, že dlžná suma je 10.404,36 eur.

15. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že žalobca je bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov. Predmetom zmluvy, ako je to v nej aj výslovne uvedené bolo dojednanie spotrebiteľského úveru (podľa textu zmluvy bezúčelového), jednalo sa o spotrebiteľský úver, preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

16. Vzhľadom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinné od 5.12.2018 zaoberal sa súd najskôr otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy možno tu vymáhať, teda či nie je premlčané, pričom zistil že premlčané nie je.

17. Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

18. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

19. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

20. Vychádzajúc zo skutočnosti, že zmluva bola uzavretá dňa 23.05.2018, pričom dohodnuté bolo plnenie v mesačných splátkach splatných od 20.06.2018 vždy k 20. dňu v mesiaci, pričom žaloba bola podaná dňa 26.05.2021, je zrejmé, že prvou nezaplatenou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa najskôr mohol stať zročným celý dlh je splátka splatná dňa 20.06.2018, teda splátka za jún 2018 uvedená aj samým žalobcom v predžalobnej upomienke ako splátka, pre nesplnenie ktorej sa stal zročným celý dlh. Preto žaloba bola dňa 26.05.2021 podaná pred uplynutím trojročnej premlčacej doby a právo žalobcu ani v časti premlčané nie je. Žalobe však nebolo možné vyhovieť v celom rozsahu, lebo podľa názoru súdu jednalo sa v danom prípade o bezúročný a bezpoplatkový úver.

21. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu ku dňu uzavretia zmluvy 23.05.2018 (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

22. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

23. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

25. Podľa § 7 ods.4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 17 a 18.

26. Podľa § 7 ods.17 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

27. Podľa § 7 ods.18 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a)

<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>> posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

28. Podľa § 7 ods.20 a 21 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>>
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

29. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 20 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 20, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni,17ab) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom17td) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> a na príjem spotrebiteľa.

30. Podľa § 7 ods. 29 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní príjmu spotrebiteľa zohľadňovať jeho očakávané zníženie, a to najmä z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku17te) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>> počas doby splácania úveru.

31. Podľa § 9 ods.2 písm. e) a h) ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať

- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

32. Podľa § 11 ods.1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180701>>, e) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180701>>, g) až i) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180701>>, l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180701>> a p) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180701>>, d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

33. Podľa § 11 ods.2 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 23.05.2018 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 20 až 43 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>.

34. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a to jednak s poukazom na § 11 ods.1 (pre nesprávne uvedený údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru a podmienkach upravujúcich jeho čerpanie a o RPMN podľa § 9 ods.2 písm. e/ a h/ ZoSÚ) a tiež z dôvodu podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatnenej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zdefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

35. Medzi náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru patrí v zmysle § 9 ods. 2 písm. e) a h) ZoSÚ aj uvedenie celkovej výšky a konkrétnej meny spotrebiteľského úveru a podmienok upravujúcich jeho čerpanie a tiež ročnej percentuálnej miery nákladov. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere správne uvedenie týchto náležitostí neobsahuje.

36. Pokiaľ ide o údaj- celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, v zmluve je uvedené, že jednalo sa o bezúčelový spotrebiteľský úver v celkovej výške 10.000,-eur čerpaný prevodom na účet žalovaného tam uvedený.

37. Podľa § 2 písm. l/ ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

38. Vo vzťahu k uvedenému súd poukazuje na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY a.s., ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať

v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Podľa Súdneho dvora do celkovej výšky úveru v zmysle čl. 3 písm. l) a čl. 10 ods.2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet závisí od celkovej výšky úveru (body 86. a 87. rozsudku).

39. V danom prípade zmluva uvádza, že žalovanému poskytuje sa bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 10.000,-eur. Teda, že žalovanému mala byť reálne vyplatená, poskytnutá suma 10.000,-eur. V zmluve nie je žiadna zmienka o tom, že v skutočnosti má ísť o refinančný úver na splatenie skôr poskytnutého úveru a že žalovanému sa reálne vyplatí iná (omnoho nižšia) suma a že časť úveru sa použije na úhradu jeho skoršieho záväzku. Nie je tam tento skorší záväzok ani vôbec uvedený, identifikovaný, nie je tam uvedená jeho výška (zostatok), ako bol tento určený, z čoho pozostáva, čo v zmluve podľa názoru súdu malo byť, inak nemožno konštatovať splnenie zákonnej náležitosti podľa § 9 ods.2 písm. e/ ZoSÚ, teda správne uvedenie celkovej výšky a konkrétnej meny spotrebiteľského úveru a podmienok upravujúcich jeho čerpanie. Z vyjadrenia samého žalobcu vyplýva, že úverom konsolidovala sa staršia klientova pôžička č.6272897 s mesačnou splátkou 86,56 eur, čo ale v zmluve vôbec nie je nikde uvedené. Zo žalobcom predloženého príkazu na úhradu (čl. 21 spisu) vyplýva, že na základe tu uzavretej zmluvy s variabilným symbolom XXXXXXXXXXXX poukázala sa na účet žalovaného uvedený v zmluve len suma 4.951,48 eur. Aj žalovaný pri výsluchu uviedol, že jednalo sa o úver ktorým sa sčasti splácal iný úver. Keďže to ale zo zmluvy predloženej žalobcom absolútne nevyplýva, nikde to tam nie je uvedené, nie je uvedené, aká časť peňazí má sa poskytnúť na účely úhrady skoršieho záväzku a akého, v akej výške a aká časť len následne má byť poskytnutá žalovanému, vyžadovaná zákonná náležitosť nie je podľa názoru súdu dodržaná, lebo zmluva neobsahuje transparentne, jasne, určito a zrozumiteľne uvedenú celkovú výšku úveru a podmienky jeho čerpania. Od koho iného ak nie od banky treba očakávať a vyžadovať, aby formulovala náležitosti zmluvy transparentne, zrozumiteľne, spôsobom, ktorý bude zodpovedať realite úverového vzťahu.

40. Čo sa týka RPMN, v zmluve síce je uvedený údaj o RPMN (13,90 %), avšak parametrom úveru uvedeným v zmluve (pri dátume poskytnutia 23.05.2018, výške 10.000,-eur, počte splátok 96 s výškou 167,92 eur / bez poistenia / a 173,13 eur / s poistením / pri celkovo splatnej sume 16.120,32 eur) tu v skutočnosti zodpovedá RPMN 14,83 % (s poistením) resp. 13,79 % (bez poistenia), teda iná RPMN ako je uvedená v zmluve. Ako výška ročnej úrokovej sadzby je tam navyše uvedená hodnota 13,90 %, teda vyššia ako RPMN 13,79 %, a tak je zrejmé, že nesprávne je uvedený buď údaj o RPMN alebo o ročnej úrokovej sadzbe nakoľko tá logicky nemôže byť vyššia ako RPMN. Keďže dané údaje nie sú uvedené v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na ne prihliadnuť a hľadá sa na ne ako keby tam neboli uvedené vôbec (k tomu podporne pozri napr. aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia). Paragraf 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedený pod názvom- informácie a práva týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Jeho účelom teda je spotrebiteľa informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejme aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 - vymedzenie pojmov, pričom aj z § 4 zákona - poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa. Koniec koncov, úplne jasne a výslovne to potvrdzuje priamo zákon, nakoľko v zmysle § 11 ods.1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

41. Ako už bolo uvedené, absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. d) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, e) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, g) až i) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>

a p) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> je tu prvý dôvod, pre ktorý sa žalovanému poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

42. Pokiaľ ide o posúdenie bonity spotrebiteľa a argumentáciu žalobcu, žalobca nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz na svoje tvrdenie, že došlo k zníženiu mesačnej splátky žalovaného, nepredložil úverovú zmluvu, ktorá mala byť konsolidovaná ani prehľad a dôkaz ako, kto a na základe čoho určil sumu, ktorá bude „konsolidovaná“, z čoho táto pozostáva a že skutočne splátka podľa tu posudzovanej zmluvy bola nižšia ako splátka z predošlého úveru. Vzhľadom na existujúcu zákonnú úpravu a povinnosť skúmať bonitu žalobca bol logicky povinný poskytnúť buď dôkazy, že túto povinnosť splnil, alebo dôkazy o tom, že takú povinnosť nemal. Zo zmluvy nevyplýva, aká bola výška splátky pri konsolidovanom úvere, ani ako bola určená „konsolidovaná suma“, kto, na základe čoho ju určil, z čoho pozostáva, či sú tam nejaké poplatky, úroky, ak áno aké a podobne.

43. Žalobca ako dôkazy k posúdeniu bonity predložil výstup- odpovedný hárok zo Sociálnej poisťovne a výpis z registra klientských informácií. Poukazoval tiež na žiadosť o poskytnutie úveru, ktorú ale súdu nepredložil. Pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovaného, k tomu uviedol, že žalovaný v žiadosti o úver uviedol mesačné finančné výdavky na splátky existujúcich úverov vo výške 0,-eur, ale jeho skutočné mesačné výdavky boli vo výške 116,56 eur. K tomu treba uviesť, že priamo v zmluve, vyhotovenej bankou na jej hlavičkovom papieri s predtlačným textom je uvedené, že mesačné finančné výdavky žalovaného (napr. na splátky úverov, hypoték a lízingov) sú 0,-eur. Ak žalobca teraz tvrdí, že už pri posudzovaní žiadosti žalovaného o úver zistil, že žalovaným uvedený údaj o nulovej výške jeho mesačných finančných výdavkov nezodpovedá skutočnosti a že tie v skutočnosti boli zistené vo výške 116.56 eur, potom je nepochopiteľné, že žalobca do zmluvy uviedol výšku mesačných finančných výdavkov 0,-eur. Uvedené vyvoláva oprávnené a dôvodné pochybnosti vo vzťahu k posúdeniu povinnej zložky skúmania bonity- výdavkov žalovaného, lebo ak žalobca zistil, že žalovaným uvádzaný údaj v žiadosti o úver je nesprávny, logicky mal do zmluvy uviesť správny údaj. Bonita skúmať sa má pred uzavretím zmluvy na základe dôkazov vykonaných pred jej uzavretím zmluvy, nestačí až v súdnom konaní uviesť, že zistené bolo v skutočnosti niečo iné, ak to nevyplýva z dokumentácie z daného času. Rozpor a tak vysoký rozdiel pokiaľ ide o finančné výdavky žalovaného, keď v zmluve sa uvádza že sú v nulovej výške nepreukazuje postup s odbornou starostlivosťou.

44. Hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods.2 ZoSÚ za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>> považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie _____ čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019, najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

45. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom _____ v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať

§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

46. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

47. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

48. Hoci úverom sa tu refinancoval skorší úver, povinnosti v zmysle § 7 ods.1, § 7 ods.17 a 18 ZoSÚ, mali byť veriteľom splnené, pre použitie týchto ustanovení neplatí žiadna výnimka. Navyše aj keby sa prijal názor, že vzhľadom na refinancovanie skoršieho úveru stačilo by vychádzať z preverenia bonity pri jeho poskytnutí, v tu súdenom spore by to nič nemenilo na závere súdu, lebo ani v súvislosti s poskytnutím skoršieho úveru žalobca nepreukázal náležité preverenie bonity žalovaného, náležité zistenie a preverenie jeho príjmov, výdavkov a osobného stavu, nepredložil žiadne dôkazy, žeby skúmal bonitu žalovaného. Riadne, odborne starostlivé skúmanie bonity žalovaného zo strany žalobcu nebolo preukázané, hoci § 7 ods.1 zákona platí aj pre refinancujúce úvery (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/136/2019, alebo uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn.5Co/107/2019, najmä bod 29 jeho odôvodnenia kde sa jednalo takisto o konsolidačnú pôžičku predchodcu žalobcu) a navyše príjmy, výdavky a osobný stav zistený nebol ani pri pôvodnom úvere. Opak žalobca nepreukázal.

49. Súd preto v tu prejednávanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Navyac, ako už bolo uvedené, aj absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. e) a h) znamená, že je tu ďalší dôvod, pre ktorý sa žalovanému poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaný mal veriteľovi vrátiť len sumu 10.000,-eur, keď v konaní sám potvrdil, že vyplatená bola mu celkovo žalobcom suma 10.000,-eur tak, že najskôr na základe jednej zmluvy dostal 5.000,-eur a potom na základe tejto zmluvy ďalších 5.000,-eur a 5.000,-eur na splatenie predošlého úveru. V priebehu konania neboli zistené žiadne skutočnosti spochybňujúce tvrdenia žalobcu, že na nároky z úverovej zmluvy žalovaný doposiaľ uhradil len sumu 139,75 eur. Sám žalovaný uviedol, že vrátil len túto sumu.

50. Vo vzťahu k žalobcovi prisúdenej výške nároku 7.131,71 eur súd uvádza, že pri jeho vyčíslení vychádzal z toho, že nedôsledné skúmanie bonity žalovaného spôsobilo tu aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej citovaného zákona a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatniť. Právny úkon veriteľa o zosplatnení je preto v rozpore s týmto ustanovením a preto podľa § 39

Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Súd len pre úplnosť dodáva, že žalobca síce predložil súdu upozornenie- „predžalobnú upomienku“ zo dňa 26.08.2018 s dokladom o jej doručovaní na dôkaz upozornenia žalovaného na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a tiež oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 02.11.2018, no nepredložil žiaden dôkaz o tom, že toto oznámenie žalovanému skutočne odoslal, resp. doručil do sféry dispozície. Žalobca teda nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, žeby právny predchodca žalobcu skutočne doručil oznámenie žalovanému, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval ho k úhrade zosplatennej sumy úveru a kedy sa tak malo stať. Uvedené bolo potrebné preto, lebo bez preukázaného doručenia takéhoto oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výzvy k úhrade zostatku úveru žalovaný nemohol o ňom vedieť a poznať výšku veriteľom vyčísleného celého zostatku úveru ktorý sa od neho žiada, preto sa s jeho plnením nemohol dostať ani do omeškania. Navyše samotné oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru ani nemožno akceptovať ako korektnú výzvu k plneniu pre nesprávne uvedenú výšku dlhu žalovaného, keď je tam vyzývaný k úhrade sumy až 10.413,81 eur, teda so zarátaním úrokov, pokút, na ktoré nárok vôbec nevznikol a v skutočnosti jeho dlh bol podstatne nižší. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že pre účinné zosplatenie sa vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so splácaním úveru dlhšia ako 3 mesiace, 2/ upozornenie dlžníka veriteľom na možnosť zosplatenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatení úveru dlžníkovi, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Žalobca nepreukázal, že by žalovanému doručil predložené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 02.11.2018, pričom účinky tohto úkonu nastávajú až dorúčením (§ 45 ods. 1 OZ). Podporne viď napr. rozsudok Okresného súdu Levice sp.zn. 7Csp/140/2020 alebo Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn.13Csp/7/2020.

51. Neplatnosť predčasného zosplatenia úveru znamená, že žalobca má nárok len na nezaplatené splátky splatné ku dňu rozhodnutia súdu. Prvá splátka vo výške 173,13 eur bola podľa zmluvy splatná dňa 20.06.2018, splatnosť splátok bola dohodnutá k 20.dňu v mesiaci. Ku dňu rozhodnutia súdu tak bolo splatných 42 splátok po 173,13 eur, čo predstavuje sumu 7.271,46 eur (42 x 173,13 eur). Žalovaný do dňa vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 Civilného sporového poriadku) zaplatil podľa ničím nespochybného tvrdenia žalobcu len 139,75 eur, preto jeho splatný dlh ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 7.131,71 eur (7.271,46 eur - 139,75 eur). Súd preto vyhovel žalobe len v tejto časti a vo zvyšku ju ako nedôvodnú zamietol. Znamená to, že žalovaný by mal pokiaľ ide o doposiaľ nesplatený, neuhradený zvyšok úveru (nesplatené splátky) pokračovať v splácaní úveru 173,13 eur mesačne až do zaplataenia poskytnutej čistej úverovej istiny vo výške 10.000,-eur.

52. Žalobca má nárok aj na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

53. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

54. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

55. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

56. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

57. Žalobca uplatnil úroky z omeškania z celej zosplatennej sumy (a v jej výške až 10.404,36 eur) a nie z jednotlivých omeškaných splátok po 08.11.2018. Žalovaný však k tomuto dňu (teda do 08.11.2018) vzhľadom na vyššie uvedené závery nebol v omeškaní so splátkami vo výške 10.404,36 eur. Žalobca nežiadal úrok z omeškania z jednotlivých splátok odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti, ale žiadal úrok z omeškania až odo dňa nasledujúceho po dni keď v zmysle jeho názoru vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť celú dlžnú sumu jednorázovo, čo súd vzhľadom

na dispozičný princíp nemohol prekročiť. Súd preto priznal úroky z omeškania z celej prisúdenej istiny až odo dňa nasledujúceho po zročnosti poslednej priznanej splátky, teda od 21.11.2021. Priznanie sankčných úrokov z jednotlivých splátok po 08.11.2018 by totiž bolo v rozpore s dispozičnou zásadou upravenou v § 216 ods. 2 CSP. Celkovo posúdenie omeškania žalovaného žalobcom a výpočet uplatneného úroku z omeškania tak boli zjavne nesprávne z dôvodu, že jednalo sa o bezúročný a bezpoplatkový úver, čo nad priznaný rozsah úrokov z omeškania bráni vyhoveniu žalobe v tejto časti.

58. Keďže žalovaný žiadal o povolenie splácať prisúdenú sumu v splátkach, súd preskúmal túto jeho žiadosť a využijúc právo vyplývajúce mu z ust. § 232 ods. 3 a 4 Civilného sporového poriadku povolil žalovanému platiť žalobcovi prisúdenú sumu s príslušenstvom v splátkach, avšak nie vo výške 30,- eur mesačne žiadanej žalovaným, ale vo výške 80,-eur mesačne. Súd má za to, že vzhľadom na ničím nespochybnené pomery žalovaného zistené z jeho výsluchu (ktorý je v zmysle § 195 CSP a § 295 CSP jedným z dôkazných prostriedkov) a z odpovede na lustráciu v Registrii obyvateľov SR, z ktorej vyplýva, že má 2 maloleté deti, s prihliadnutím na výšku dlžnej sumy a dĺžku omeškania s jej zaplatením povolenie splátok žalovanému zodpovedá zásade spravodlivej ochrany práv vyjadrenej v čl. 2 Civilného sporového poriadku pri súčasnom určení, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas nastane splatnosť celého plnenia. Súd vzal na zreteľ, že súčasne trvá povinnosť žalovaného splácať ešte nesplatené splátky zo zmluvy. Nižšiu splátku nebolo možné povoliť, lebo vzhľadom na výšku dlhu a narastajúceho príslušenstva v podobe úrokov z omeškania nižšia výška splátky nezabezpečovala by reálne uspokojenie veriteľa v primeranom čase a nezodpovedala by požiadavke na spravodlivú ochranu práv žalobcu. Vo vzťahu k výške splátky uvedenej v úverovej zmluve súd uvádza, že tá zahŕňala aj úroky a poplatky na ktoré vinou veriteľa žalobcovi nárok nevznikol, preto nemôže tu byť smerodatná pre posúdenie primeranosti výšky splátky povolenej žalovanému na splácanie bezúročného a bezpoplatkového úveru súdom. Z vyššie uvedených dôvodov súd povolil splátky vo výške 80,- eur mesačne, keďže práve v tejto výške podľa názoru súdu ide o primeranú výšku splátky k výške dlhu a všetkým vyššie uvedeným okolnostiam sporu a rešpektujúcu požiadavku spravodlivej ochrany práv tak na strane žalobcu, ktorý ako veľká banka nebude tým neprimerane zasiahnutý vo svojich pomeroch a právach, ako i žalovaného a tiež požiadavku zohľadniť sociálne postavenie strán sporu (článok 6 odsek 2 základných princípov CSP).

59. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa pomeru úspechu strán vo veci. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žalobe bolo sčasti vyhovené, sčasti bola zamietnutá, tak žalobca ako i žalovaný boli teda v časti úspešní, v časti neúspešní.

60. Pri výpočte pomeru úspechu strán vo veci pre účel rozhodnutia o trovách konania súd za základ na jeho určenie vzal tak žalovanú pohľadávku - istinu, ako aj žalované príslušenstvo pohľadávky- úrok z omeškania (v tejto súvislosti viď napr. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27.4.2004 sp.zn.1MCdo 1/2004, Zbierka Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky SR 4/2005 alebo uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn.6Co/227/2011). Súd sa plne stotožňuje s právnym názorom prezentovaným aj vo vyššie uvedených rozhodnutiach vyšších súdov, v zmysle ktorého procesný úspech žalobcu v časti týkajúcej sa celej žalovanej pohľadávky a jeho neúspech iba v príslušenstve žalovanej pohľadávky (v úrokoch z omeškania) nemožno v odôvodnených prípadoch (pri rozhodovaní o náhrade trov konania) považovať za „neúspech v pomerne nepatrnej časti“, ale za „čiastočný úspech“ (citované z Rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27.4.2004 sp.zn.1MCdo 1/2004, Zbierka Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky SR 4/2005).

61. Pre úplnosť je treba uviesť, že i keď vyššie spomenuté súdne rozhodnutia vychádzajú z procesnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku, sú stále plne aktuálne a použiteľné aj na rozhodnutie o trovách konania v režime nového Civilného sporového poriadku. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku- Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 926 s, cit. "Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky".

62. Podporne v súvislosti s vyššie uvedeným záverom súd poukazuje tiež na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I.ÚS 56/2017-12 (už v súvislosti s výpočtom pomeru úspechu a neúspechu strán podľa aktuálneho Civilného sporového poriadku) alebo I.ÚS 31/2014-9. Súd v súvislosti s

názorom, že aj neúspech len v časti príslušenstva pohľadávky je nutné považovať za čiastočný neúspech a zohľadniť ho pri rozhodovaní o trovách konania dáva do pozornosti tiež rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.16Co/18/2017 resp. 4Co/114/2017.

63. V danom prípade žalovaná istina s príslušenstvom kapitalizovaným ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 veta prvá CSP) činí 11.990,66 eur (10.404,36 eur ako v petite žaloby žiadaná istina + 1.586,30 eur ako ku dňu vyhlásenia rozsudku vypočítaný úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 10.404,36 eur od 08.11.2018).

64. Úspech žalobcu reprezentovaný prisúdenou sumou 7.131,71 eur s úrokom z omeškania kapitalizovaným ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 veta prvá CSP) činí 7.135,61 eur (7.131,71 eur ako prisúdená istina + 3,90 eur ako ku dňu vyhlásenia rozsudku vypočítaný úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 7.131,71 eur od 21.11.2021).

65. Žalobca tak bol vo veci úspešný v rozsahu 59,51 %, žalovaný bol vo veci úspešný v rozsahu 40,49 %.

66. Po odpočítaní úspechu žalovaného v rozsahu 40,49 % od úspechu žalobcu v rozsahu 59,51 % vznikol vo veci úspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 19,02 %.

67. Postupujúc podľa § 255 ods.2 CSP preto súd náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa pomeru úspechu strán vo veci a o nároku na náhradu trov konania v súlade s ust. § 262 ods.1 CSP v treťom výroku rozsudku rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 19,02 %.

68. O konkrétnej výške náhrady trov konania v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.